

“ÇÖZÜM SÜRECİNİN İKTİSADİ BOYUTUNA KATKI: ALTERNATİF TURİZM” KONFERANSI

Konuşma Metni

**TARKAN KADOOĞLU
BAŞKAN YARDIMCISI**

**27 Eylül 2014
Atatürk Kültür Merkezi
Mardin**

Sayın Başbakan Yardımcım, Sayın Bakanım, Saygıdeğer Milletvekilleri, Sayın Valim, Sayın Büyükşehir Belediye Eşbaşkanları, Sayın TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı, Bölgenin Değerli Temsilcileri, Değerli Konuklar, Değerli Basın mensupları, Hanımefendiler, Beyefendiler hepinizi şahsım ve TÜRKNFED yönetim kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli konuklar,

Bugün tarihteki ilk medeniyetlere ev sahipliği yapmış olan Mezopotamya ovasındayız. Binlerce yıldır kıtalar arasında ticaret yolu olarak kullanılan İpek Yolu'nun tam üstündeyiz. Müslümanların, Süryanilerin, Hristiyanların, Arapların, Kürtlerin, Türklerin, Ezidilerin yaşadıkları kadim topraklardayız. Bugün burada hak etmediğimiz bir geri kalmışlığın üstesinden hep birlikte gelmek için çabalıyoruz. Sizleri de bu çabanın içerisinde görmekten son derece mutlu olduğumuzu ifade etmek isterim.

Değerli katılımcılar,

Birçoğunuzun bildiği üzere Haziran 2013 tarihinde Cizre'de ve Kasım 2013 tarihinde Batman'da Doğu ve Güneydoğu Yatırımcı Danışma Konseyi toplantılarını gerçekleştirmiştik.

Bu toplantılarda, Türkiye'nin önemli sanayici ve iş insanlarını, Avrupa Yatırım Bankası, Dünya Bankası temsilcilerini, özel fon şirketleri yöneticilerini, Türkiye'deki özel ve devlet bankalarının genel müdürlerini, çeşitli ülkelerin büyükelçilerini ve ticari ataşelerini, bölgelerimizin sivil toplum ve kanaat önderlerini, ticaret ve sanayi odalarını, kalkınma ajanslarını, idari ve mülki amirlerini, TÜRKNFED'e bağlı DİCLESİFED ve DOĞÜNSİFED'e üye iş insanlarını bir araya getirmiştik. Yani bu bölgelerimizi kalkındırmak ve bölgeler arası eşitsizliğe kendi payımıza düştüğü kadarıyla son vermek için bölgesel ve küresel tüm bileşenleri bir araya getirme şansı ve başarısı yakalamıştık.

Doğu Güneydoğu Yatırımcı Danışma Konseyi kısa sürede; bölge yatırımlarının önündeki engellerin azaltılması, bölgenin yatırım yeri olarak imajının güçlendirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi alanında iş dünyasının görüş ve önerilerinin dile getirildiği bir platform haline geldi.

Ancak malumunuz biz iş insanları pratik insanlarız ve bu yüzden de sadece konuşup tartışacağımız bir platformun çok daha ötesinde bir çaba içerisine de girdik. Adına "Bölgeler arası Ortak Girişim Projesi" (BORGİP) dediğimiz bir projeyle Yatırımcı Danışma Konseyi'nin çalışmalarını derinleştirmeye karar verdik.

Bölgelerarası Ortak Girişim Projesi ile Türkiye'de yatırımların bölgeler arasında eşit bir biçimde dağılmasına yönelik çabalara destek olmayı, bölgelerarası gelir farklılıklarını azaltmayı, Türkiye'nin daha yüksek bir büyüme hızına erişmesine ve kişi başı gelirin ve dolayısıyla refahın artmasına katkıda bulunmayı amaçladık. Bunun için de sahaya indik ve yeni yatırımların filizlenmesi için tüm bölgeyi dolaştık. Batı ve Doğu'daki iş insanlarını bir araya getirmeye, bölgenin ve dolayısıyla da ülkenin kalkınması için çalıştık ve çalışmaya devam ediyoruz. Bugünkü toplantıdan sonra Kasım ayında da Van'a bir ziyaretimiz olacak.

Değerli katılımcılar,

Bugün çözüm sürecinin iktisadi boyutuna bir katkı yapmak için tekrar bir araya geldik. Hepimizin malumu Türkiye çok zorlu dönemlerden bugünkü başarıya noktaya geldi. Cumhuriyet çok zor şartlar altında kuruldu. Türküyle, Kürdüyle, Arabıyla ve daha birçok kesimi ile zorlu süreçlerden geçtik. Demokrasinin sıklıkla kesintiye uğradığı bir dönemden yürüdüğümüz için demokratik standartlarımız henüz arzu ettiğimiz AB normlarına yaklaşmadı. Demokrasi her kesintiye uğradığında binlerce gencin umutları yok oldu gitti, kalkınma süreci sürekli kesintiye uğradı. Bütün bu süreçlerden en çok etkilenen sorun ise çok yakıcı bir şekilde yaşadığımız Kürt meselesi oldu ne yazık ki. Anadilin konuşulması önündeki engeller, köy boşaltmaları gibi çağdışı bir seri acı hadise yaşadık. Ülkenin doğusu da batısı da çok büyük acılar çekti. Diyalogla, empatiyle evrensel ölçütleri dikkate alarak gerçekleştirebileceğimiz çözüm noktasına maalesef on binlerce insanımızı kaybettikten sonra ulaşabildik. Defalarca denenen çözüm girişimleri her defasında soru işaretleri ile son buldu.

Ancak şükürler olsun ki bundan yaklaşık iki yıl önce başlayan ve Kürt meselesinin çözümü konusunda bugüne kadar yaşanan en ciddi ve sorunu tümünden ortadan kaldıracabilecek bir süreci yaşıyoruz. Adına çözüm süreci dediğimiz ve istisnasız tüm ülkenin desteklediği, hassasiyetle yaklaştığı bu sürecin en büyük kazanımı hiç kuşkusuz, yitirmedığımız canlarımızdır.

Sivil toplum kuruluşları temsilcileri olarak, iş insanları olarak, ama en nihayetinde birer vatandaş olarak öncelikli görevimiz bu sürecin korunmasına destek olmaktır kuşkusuz. Bu sürecin sağ salim tamamlanması ve bu sorunu doğuran nedenlerin ortadan kaldırılması için siyaset kurumunun yanında bizlerin de üzerine düşen görevler var. Bizler sürecin şu anda korunmasının yanı sıra geleceğe taşınması için de çalışmalar yapmak durumundayız.

Her ne kadar ülkemizin kendine özgü koşulları olsa da tüm dünyada yeniden inşa süreçleri sabır isteyen süreçlerdir. Çözüm sürecinin siyasi, sosyal, ekonomik, psikolojik birçok bileşeni olduğunun ve bu sürecin yıllara yayılacak bir demokratikleşme, normalleşme süreci olduğunun farkındayız. TÜSİAD ve TÜRKNFED Yönetim Kurulu Başkanlarımızın da sürekli ifade ettiği üzere bizler; “çözüm sürecinin iktisadi ayağı olmaya ve ne mutlu ki tüm çocuklarımıza huzurlu bir gelecek inşa etmeye çabalıyoruz.” Bu çabanın ürünü elbette hemen karşımıza çıkmayabilir. Takdir edersiniz ki, yüzyıla yakın süren bir sorunu bir anda çözmek kimsenin başarabileceği bir şey değil. Hepimize bu konuda görevler düşerken, belki de bölge iş insanlarının sorumluluğu herkesten daha çok. Ama eminim ki birlikte bu işi başaracağız. Diyarbakır’ın kalkınması demek Manisa’nın kalkınması demek olduğunu, Kocaeli’nin tek başına kalkınmasının güçlü ve huzurlu bir Türkiye için yeterli olmayacağını her platformda dile getiriyoruz.

Değerli katılımcılar,

Bölgede çözüm sürecinin yarattığı normalleşme turizm sektöründe hareketlilik yaratmış ve bu da sanayi dışında ki alanlarda ciddi fırsatlar içermektedir. Gerçekten de dünyaya baktığımızda turizm ile kalkınma, çatışma sonrası bölgelerin turizm ile kalkınması gibi kavramlar bilimsel olarak da tartışılmaktadır. Biz iş dünyası örgütleri olarak bu tartışmalara bir katkı sunmak amacıyla bugünkü toplantımızı gerçekleştiriyoruz. Birazdan TÜSİAD Turizm Çalışma Grubu'nun hazırladığı Türkiye'de Alternatif Turizmin Gelişimi ile ilgili sunumu, hemen ardından da değerli uzmanların tartışacağı bir paneli merakla izleyeceğiz. Hepimiz, Doğu ve Güneydoğu bölgelerinin turizm potansiyelinin ne kadar yüksek olduğunun farkındayız. Eminim ki hep birlikte, bu potansiyeli nasıl en iyi şekilde değerlendirebileceğimizin cevaplarını duyacağımız bir panel izleyeceğiz.

Bu çalışmalarla çocuklarımızın; gölgesinde huzurla, güvenle, mutlulukla dinlenebilecekleri bir barış ağacının tohumlarını atıyoruz. Emeği geçen, katkı sunan, destek olan herkese, hepinize kendi adıma şükranlarımı sunuyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkürler.